

Денис МИЛИЙ

здобувач освітньо-професійної програми
«Публічне управління та адміністрування» ЗУНУ
Науковий керівник – д-р екон. наук, доцент, професор
кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу
Західноукраїнського національного університету
Аліна ЖУКОВСЬКА

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПУТАТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ОРГАНІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Організаційне забезпечення депутатської діяльності є ключовою передумовою ефективного функціонування органів місцевого самоврядування, реалізації представницьких повноважень та забезпечення постійного зв'язку депутатів із виборцями. В умовах децентралізації, збільшення повноважень місцевих рад і складності завдань, які вони виконують, зростає потреба в системному удосконаленні механізмів підтримки депутатської роботи.

Вітчизняна практика засвідчує наявність низки проблем: нерівномірний рівень організаційного забезпечення в різних громадах, брак інституційної підтримки депутатів, недостатня автоматизація документообігу, слабкий розвиток аналітичного супроводу, обмеженість доступу до інформаційних ресурсів та фахових консультацій.

Зарубіжний досвід (зокрема Польщі, Німеччини, Швейцарії) демонструє ефективні моделі підтримки депутатів органами місцевої влади, серед яких: функціонування постійно діючих депутатських офісів, аналітичних відділів при радах, цифрових платформ для управління запитами виборців та професійного навчання депутатів (табл. 1).

На основі цього досвіду доцільно запропонувати такі напрями вдосконалення організаційного забезпечення депутатської діяльності в органах місцевого самоврядування України:

Таблиця 1

Моделі організаційного забезпечення депутатської діяльності в органах місцевого самоврядування

Країна / Модель	Ключові характеристики	Елементи, що можуть бути адаптовані в Україні
Польща – Місцеві депутатські офіси	Постійно діючі приймальні депутатів із помічниками; забезпечення технічними ресурсами	Створення приймалень у громадах з персоналом та інфраструктурою
Німеччина – Аналітичні відділи при радах	Спеціалізовані служби підтримки депутатів у підготовці рішень, аналітики, юридичних висновків	Формування відділів для підготовки проектів рішень та моніторингу законодавства
Швейцарія – Електронна платформа участі	Системи е-звернень та управління депутатськими запитами; прозорість обігу документів	Розробка цифрових сервісів з прийому та відстеження звернень громадян
Литва – Дистанційне навчання депутатів	Систематичне онлайн-навчання депутатів з питань публічного управління, етики, бюджету	Впровадження освітніх програм для депутатів через платформи НАЗК, АМУ
Франція – Регламентована підтримка радниками	Закріплений на рівні закону статус радників та обов'язкове фінансування депутатських витрат	Розробка типових регламентів організаційного супроводу депутатів

Примітка. Складено автором

1. Інституціоналізація депутатських офісів у громадах – створення постійно діючих приймалень з технічним персоналом, доступом до інтернету, оргтехніки, реєстрами.

2. Запровадження інформаційно-аналітичної підтримки – формування структур (відділів або секторів) при радах для підготовки проектів рішень, аналітичних довідок, моніторингу законодавства.

3. Цифровізація депутатської взаємодії з громадянами – розробка єдиної платформи для електронного прийому звернень, фіксації запитів, відстеження статусу їх розгляду.

4. Професійна підтримка депутатів – впровадження регулярного навчання, тренінгів, вебінарів з правових, бюджетних, етичних та управлінських питань у співпраці з НАЗК, АМУ, ОДА.

5. Стандартизація організаційного супроводу депутатської діяльності – розробка типових регламентів, посадових інструкцій та методичних рекомендацій.

Практична реалізація запропонованих напрямів удосконалення організаційного забезпечення депутатської діяльності в органах місцевого самоврядування матиме такі очікувані результати:

1. Підвищення ефективності роботи депутатського корпусу. Завдяки наявності постійної організаційної, технічної та аналітичної підтримки депутати зможуть якісніше опрацьовувати проєкти рішень, підвищити професійний рівень, оперативно реагувати на потреби громади.

2. Посилення зв'язку між депутатами та громадянами. Функціонування приймалень і цифрових платформ для зворотного зв'язку сприятиме регулярній комунікації з мешканцями, оперативному розгляду звернень і посиленню підзвітності депутатів.

3. Прозорість і публічність депутатської діяльності. Електронне фіксування звернень, звітів, ініціатив та відповідей забезпечить відкритість процедур і зменшить ризики зловживань чи неформального впливу.

4. Професійний розвиток депутатів. Завдяки впровадженню системи безперервного навчання, депутати матимуть змогу краще орієнтуватися в бюджетних, правових та етичних питаннях, що підвищить загальну якість рішень місцевої ради.

5. Інституційна сталість представницьких органів. Наявність формалізованих структур і процедур забезпечення депутатської діяльності дозволить зберігати ефективність органів самоврядування незалежно від зміни каденції депутатів.

6. Зростання довіри до місцевого самоврядування. Якісна депутатська діяльність у поєднанні з відкритістю та доступністю

органів влади сприятиме підвищенню рівня громадської довіри до місцевих інституцій.

Отже, ефективне організаційне забезпечення депутатської діяльності є основою сталого місцевого розвитку, забезпечення прозорості, підзвітності влади та активного залучення громадян до процесів прийняття рішень. Запропоновані напрями удосконалення здатні забезпечити реальне підвищення ефективності депутатської діяльності, посилити її відкритість і підзвітність, активізувати участь громадян у прийнятті рішень на місцевому рівні. У довгостроковій перспективі це сприятиме зміцненню довіри до місцевого самоврядування, стабільності місцевої демократії та формуванню стійких інститутів публічної влади в Україні.

Список використаних джерел

1. Жуковська А., Бречко О. Діючі технології та перспективні методики планування професійної кар'єри публічних службовців. *Український журнал прикладної економіки*. 2017. Том 2. № 4. С. 27-36.
2. Жуковська А. Кадровий аудит як інструмент комплексної оцінки ефективності кадрового менеджменту. *Наука молода*. 2009. № 12. С. 21-27. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/27090/1/%D0%96%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B0.pdf>
3. Жуковська А. Методи планування та розподілу завдань у тайм-менеджменті. *Socio-Economic Relations in the Digital Society*. 2023. № 1 (47). С. 50-60. URL: <https://doi.org/10.55643/ser.1.47.2023.478>